

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 23.3.2011
COM(2011) 146 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Reforma normelor UE privind ajutoarele de stat aplicabile serviciilor de interes
economic general**

1. INTRODUCERE

Scopul prezentei comunicări este de a lansa dezbaterea politică împreună cu părțile interesate și alte instituții cu privire la revizuirea viitoare a Pachetului privind ajutoarele de stat aplicabile serviciilor de interes economic general (SIEG) (cunoscut, de asemenea, sub denumirea de Pachetul post-Altmark).

Pachetul include o serie de măsuri adoptate în 2005, în special Decizia privind SIEG¹ și Cadrul privind SIEG², prin care Comisia a clarificat modul de aplicare a articolelor din tratat privind ajutoarele de stat, și anume articolele 106 și 107 din TFUE, în cazul compensației pentru SIEG.

Cadrul privind SIEG expiră în noiembrie 2011 și atât cadrul, cât și decizia prevăd o evaluare a normelor pe baza unei consultări ample. Comisia a început acest proces de revizuire încă din 2008. În paralel cu prezenta comunicare, serviciile Comisiei publică un raport în care sunt descrise practicile Comisiei în cadrul normelor actuale, precum și principalele aspecte care reies din consultare.

Revizuirea pachetului trebuie plasată în contextul obiectivelor de politică mai ample ale Comisiei în domeniul serviciilor publice. În comunicarea sa intitulată „Către un Act privind piața unică”³, Comisia s-a angajat (propunerea nr. 25) să adopte, până în 2011, o comunicare și o serie de acțiuni referitoare la serviciile de interes general, subliniind faptul că UE și statele sale membre trebuie să asigure că serviciile publice sunt mai ușor de utilizat la nivelul adecvat, respectă norme clare de finanțare, sunt de cea mai înaltă calitate și sunt practic accesibile tuturor.

2. SERVICIILE PUBLICE ÎN „ARHITECTURA” UE

Serviciile publice (identificate în general în tratate drept SIEG) ocupă un loc esențial printre valorile comune ale Uniunii⁴. Acestea promovează coeziunea socială și teritorială, susțin bunăstarea cetățenilor din întreaga UE și aduc o contribuție importantă la dezvoltarea economică a Europei. SIEG variază de la servicii comerciale de mare amploare (industrii de rețea, precum serviciile poștale, aprovizionarea cu energie electrică, serviciile de comunicații electronice sau serviciile de transport public) la o gamă largă de servicii de sănătate și sociale⁵

¹ Decizia (CE) nr. 842/2005 a Comisiei din 28 noiembrie 2005 privind aplicarea articolului 86 alineatul (2) din Tratatul CE la ajutorul de stat, sub forma compensației pentru obligația de serviciu public, acordat anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general, JO L 312, 29.11.2005, p. 67.

² Cadrul comunitar pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public, JO C 297, 29.11.2005, p. 4.

³ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor, *Către un Act privind piața unică - Pentru o economie socială de piață cu grad ridicat de competitivitate, 50 de propuneri pentru optimizarea muncii, a activităților comerciale și a schimburilor reciproce*, COM(2010) 608 final/2 din 11 noiembrie 2010.

⁴ Articolul 1 din Protocolul nr. 26 la tratate.

⁵ Pentru o descriere a serviciilor sociale de interes general, a se vedea Comunicarea Comisiei intitulată *Punerea în aplicare a Programului Comunitar Lisabona: serviciile sociale de interes general în Uniunea Europeană*, [COM(2006) 177 final din 26 aprilie 2006].

(de exemplu, serviciile de îngrijire pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap).

Tratatul de la Lisabona recunoaște rolul esențial al serviciilor publice și, în același timp, diversitatea acestora în cadrul modelului social european. Această abordare dublă se reflectă în noul Protocol nr. 26 la tratate, care prevede că printre valorile comune ale Uniunii se numără, în special,

un nivel ridicat al calității, siguranței și accesibilității, egalitatea de tratament și promovarea accesului universal și a drepturilor utilizatorilor,

precum și

competențele discreționare ample ale autorităților naționale, regionale și locale în ceea ce privește furnizarea, punerea în funcțiune și organizarea [SIEG].

Într-adevăr, în temeiul articolului 14 din TFUE, Uniunea și statele sale membre, fiecare în limitele atribuțiilor și competențelor care le revin,

asigură funcționarea serviciilor respective pe baza principiilor și în condiții, în special economice și financiare, care să le permită îndeplinirea misiunilor lor,

punând, totodată, la dispoziția Parlamentului European și a Consiliului un nou temei juridic pentru a adopta, pe baza propunerii Comisiei, reglementări care stabilesc principiile și condițiile menționate anterior.

În acest context, trebuie menționat că dispozițiile articolului 14 din TFUE nu aduc atingere aplicării normelor în materie de concurență în domeniul SIEG⁶. În special, în temeiul articolelor 106 și 107 din TFUE, compensația acordată de autoritățile publice pentru furnizarea unui SIEG face obiectul controlului ajutoarelor de stat, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite cele patru condiții cumulative stabilite de Curtea de Justiție în hotărârea în cauza *Altmark*⁷. Scopul prezentei comunicări este de a se ocupa exclusiv de reforma normelor privind ajutoarele de stat aplicabile SIEG, care au fost adoptate de Comisie în temeiul articolelor 106 și 107.

Normele UE în materie de concurență nu se aplică tuturor serviciilor de interes general (SIG), ci numai celor care sunt de natură „economică”, și anume SIEG. De asemenea, serviciile sociale de interes general (SSIG), care pot fi atât de natură economică, cât și de natură neeconomică, fac obiectul legislației UE în materie de concurență numai atunci când au efectiv un caracter economic⁸. În plus, în conformitate cu articolul 2 din Protocolul nr. 26,

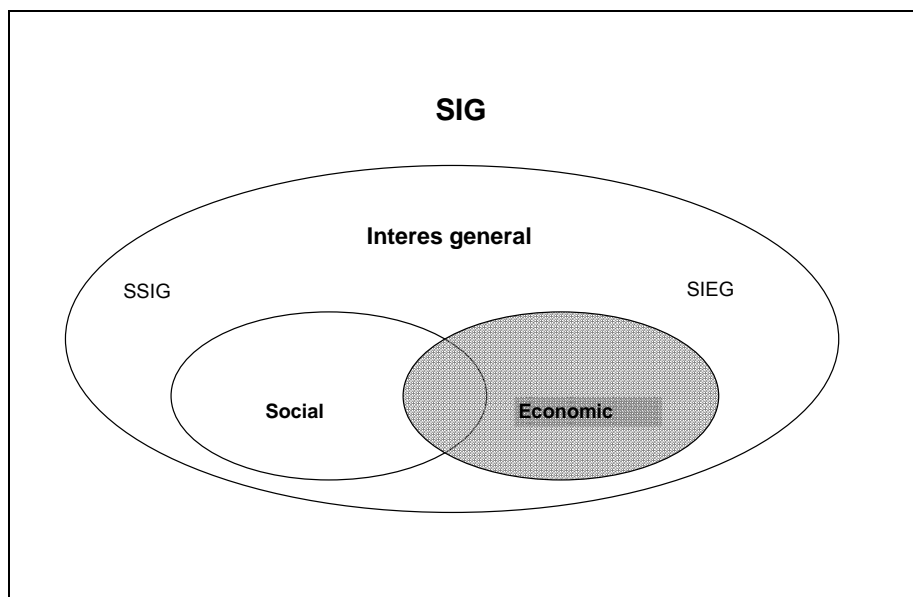
⁶ Mai precis, articolul 14 din TFUE „nu aduce atingere.... articolelor 93, 106 și 107...”. Prin urmare, se confirmă aplicarea, în contextul SIEG, a acestor dispoziții și a măsurilor care au fost adoptate pe baza acestora.

⁷ A se vedea capitolul 2 de mai jos.

⁸ În Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor de însoțire a Comunicării privind „O piață unică pentru Europa secolului XXI” - Servicii de interes general, inclusiv servicii sociale de interes general: un nou angajament european [COM(2007) 725 final], Comisia a afirmat: „*Servicii fără caracter economic*: aceste servicii, de exemplu prerogativele tradiționale ale statului, cum ar fi poliția, justiția și sistemele obligatorii de securitate socială, nu fac obiectul legislației specifice a UE, nici nu sunt incluse în

[d]ispozițiile tratatelor nu aduc în niciun fel atingere competenței statelor membre în ceea ce privește furnizarea, punerea în funcțiune și organizarea de servicii de natură non-economică de interes general.

Printre activitățile care nu sunt considerate ca având un caracter economic în scopul normelor în materie de concurență se numără, de exemplu, siguranța navigației aeriene⁹ sau supravegherea antipoluare¹⁰ deoarece aceste activități sunt legate de exercitarea prerogativelor statului și de îndeplinirea responsabilităților statului față de cetățeni¹¹. În mod similar, gestionarea sistemelor obligatorii de asigurări sociale care urmăresc un obiectiv exclusiv social nu sunt considerate drept o activitate economică în scopul normelor în materie de concurență¹².

Furnizorii de SIEG se supun, de asemenea, exclusiv normelor în materie de concurență, în general, și normelor privind ajutoarele de stat, în particular, în măsura în care aplicarea acestor norme nu îngreunează îndeplinirea sarcinilor care le revin. Într-adevăr, articolul 106 alineatul (2) din TFUE prevede că:

întreprinderile care au sarcina de a gestiona serviciile de interes economic general sau care prezintă caracter de monopol fiscal se supun normelor tratatelor și, în special, regulilor de concurență, în măsura în care aplicarea acestor norme nu împiedică, în drept sau în fapt, îndeplinirea misiunii speciale care le-a fost încredințată.

normele pieței interne și ale concurenței, prevăzute de tratat. Unele aspecte privind organizarea acestor servicii pot face obiectul altor norme din tratat, cum ar fi principiul nediscriminării”.

⁹ Cauza C-364/92 SAT Fluggesellschaft, Rec. 1994, p. I-43.

¹⁰ Cauza C-343/95 Diego Cali & Figli, Rec. 1997, p. I-1547.

¹¹ Graficul de mai jos ilustrează numai diferitele concepte și nu încearcă să reprezinte dimensiunea sectorului economic și, respectiv, a sectorului neeconomic.

¹² Cauza C-159/91 Poucet et Pistre, Rec. 1993, p. I-637; cauza C-218/00 Cisa și INAIL, Rec. 2002, p. I-691, punctele 43-48; cauze conexate C-264/01, C-306/01, C-354/01 și C-355/01 AOK Bundesverband, Rec. 2004, p. I-2493, punctele 51-55. Este necesar ca sistemele să funcționeze conform principiului solidarității, oferind prestații în cadrul asigurărilor independent de contribuții. Cu toate acestea, Curtea a considerat că se pot aplica și alte dispoziții ale tratatului (de exemplu, normele privind piața internă), a se vedea cauza C-350/07 Kattner, Rep. 2009, p. I-1513.

3. FINANȚAREA SERVICIILOR PUBLICE ȘI CONTROLUL AJUTOARELOR DE STAT

Compensația pe care autoritățile publice s-ar putea să o acorde furnizorilor pentru îndeplinirea acestor sarcini reprezintă un aspect important al furnizării serviciilor publice. Importanța acestui aspect a fost accentuată de criza economică și financiară. Această criză nu numai că a afectat numeroase persoane din întreaga UE și a accentuat dependența acestora de servicii publice de înaltă calitate, ci și, de asemenea, date fiind eforturilor depuse în prezent de numeroase state membre ale UE în vederea reducerii deficitelor bugetare publice, a dus la concentrarea în mai mare măsură asupra eficacității economice a cheltuielilor publice și la necesitatea creșterii productivității în toate domeniile.

Articolul 106 din TFUE rezervă Comisiei sarcina de a controla conformitatea acestei compensații cu normele în materie de concurență.

Cu toate acestea, nu toate fondurile de stat acordate serviciilor publice de natură economică sunt considerate ajutoare de stat. În conformitate cu hotărârea Curții de Justiție în cauza *Altmark*¹³, nu există un ajutor de stat atunci când (1) obligațiile de serviciu public sunt clar definite, (2) parametrii utilizați pentru calcularea compensației sunt stabiliți într-un mod obiectiv și transparent, (3) compensația pentru serviciu public nu acoperă decât costurile și un profit rezonabil și (4) dacă întreprinderea este selecționată printr-o procedură de achiziții publice, care permite selecționarea ofertantului capabil să furnizeze serviciile respective la cel mai mic cost pentru comunitate, compensația este stabilită pe baza unei analize a costurilor pe care le-ar fi suportat o întreprindere medie „bine gestionată” din sectorul în cauză. În cazul în care nu este îndeplinită oricare dintre aceste condiții, intervenția statului poate fi considerată ajutor de stat și trebuie, în principiu, notificată Comisiei Europene și evaluată de aceasta.

Astfel cum s-a menționat anterior, temeiul juridic al controlului ajutorului de stat în cazul compensației pentru SIEG este reprezentat de articolele 106 și 107 din TFUE¹⁴. Pachetul, în special Decizia privind SIEG și Cadrul privind SIEG, a clarificat aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul SIEG. În timp ce Decizia privind SIEG precizează condițiile în care compensația acordată societăților pentru îndeplinirea obligației de serviciu public este considerată compatibilă cu normele privind ajutoarele de stat și este scutită de obligația de a fi notificată Comisiei, Cadrul privind SIEG definește condițiile în care compensațiile care nu intră în domeniul de aplicare al deciziei pot fi autorizate de Comisie.

Decizia privind SIEG și Cadrul privind SIEG reprezintă, de la intrarea lor în vigoare în 2005, cel mai important temei pe baza căruia Comisia evaluează un număr important de cazuri de ajutoare de stat legate de SIEG. Pe lângă Decizia privind SIEG și Cadrul privind SIEG, au fost instituite mai multe norme sectoriale privind ajutoarele de stat¹⁵.

Revizuirea pachetului face parte din programul de lucru al Comisiei pentru 2011¹⁶. Revizuirea a fost menționată, de asemenea, în scrisoarea de însoțire a discursului președintelui Barroso privind starea Uniunii, pe care acesta l-a ținut în fața Parlamentului European¹⁷.

¹³ Cauza C-280/00, *Altmark Trans GmbH și Regierungspräsidium Magdeburg / Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Rec. 2003, p. I-7747.

¹⁴ Articolul 14 din TFUE se aplică fără a aduce atingere acestor dispoziții.

¹⁵ A se vedea anexa la prezenta comunicare.

¹⁶ Anexa 1 la Comunicarea COM(2010) 623 a Comisiei, Programul de lucru al Comisiei pentru 2011, 27.10.2010, p. 4.

4. REVIZUIREA NORMELOR PRIVIND AJUTOARELE DE STAT APLICABILE SIEG

Obiectivul general al reformei normelor privind ajutoarele de stat aplicabile SIEG este de a spori contribuția pe care aceste servicii o pot aduce în cadrul mai larg al redresării economice a UE. Statele membre trebuie, de fapt, să garanteze accesul populației la anumite servicii în condiții abordabile (de exemplu, spitalele, educația, serviciile sociale, precum și comunicațiile, energia sau transporturile). Autoritățile naționale, regionale și locale sunt responsabile de furnizarea, punerea în funcțiune și organizarea SIEG și dispun de o marjă de apreciere importantă în materie. Cu toate acestea, alocarea eficientă a resurselor publice pentru SIEG reprezintă în același timp un element-cheie al asigurării competitivității UE și a coeziunii economice între statele membre. Serviciile publice eficiente și de înaltă calitate sprijină creșterea și ocuparea forței de muncă în toată UE și stau la baza acestora. Serviciile sociale, în special, contribuie și la atenuarea impactului social al crizei.

4.1. Rezultatul consultării

În conformitate cu cerințele prevăzute la articolul 9 din Decizia privind SIEG și cu punctul 25 din Cadrul privind SIEG, Comisia a organizat o consultare publică amplă și a primit răspunsuri de la statele membre și de la alte părți interesate în ceea ce privește aplicarea practică a normelor privind ajutoarele de stat în acest domeniu:

- în 2008 și 2009, Comisia a invitat statele membre să prezinte rapoarte privind aplicarea pachetului actual. În urma acestor rapoarte, se constată că statele membre au salutat, în general, pachetul și securitatea juridică pe care acesta a introdus-o. În loc să pledeze pentru o revizuire completă a pachetului, majoritatea statelor membre consideră că unele dintre dispozițiile pachetului ar trebui modificate pentru a facilita respectarea normelor privind ajutoarele de stat la diverse niveluri ale administrației naționale;
- în 2010, Comisia a lansat o consultare publică privind aplicarea actualului pachet. O gamă largă de organizații și-au manifestat interesul pentru această consultare. Comisia a primit, în total, peste 100 de răspunsuri. Opiniile exprimate diferă, bineînțeles, în mod semnificativ, în funcție de natura și activitatea organizației în cauză. Cu toate acestea, tonul general al răspunsurilor trimise este în linii mari conform cu rapoartele statelor membre menționate anterior.

În paralel cu prezenta comunicare, serviciile Comisiei publice un raport în care sunt descrise practicile Comisiei în cadrul normelor actuale, precum și principalele aspecte care reies din consultare.

În general, procesul de consultare a confirmat că instrumentele juridice existente reprezintă un răspuns necesar și corespunzător, în conformitate cu hotărârea pronunțată în cauza *Altmark*. De la intrarea lor în vigoare, aceste instrumente s-au aplicat în numeroase cazuri de ajutor de stat. Consultarea a arătat, de asemenea, că în anumite domenii, de exemplu sectorul serviciilor sociale, pachetul nu a fost întotdeauna pus în aplicare astfel cum s-a preconizat. Acest lucru s-ar putea datora unei lipse de informare a autorităților în cauză, precum și complexității actualului pachet.

¹⁷ Comunicatul de presă Memo/10/393, *Scrisoarea Președintelui Barroso către membrii Parlamentului European*, 7.9.2010.

Multe părți interesate consideră că instrumentele juridice existente au avut o contribuție pozitivă la obiectivul general de securitate juridică. Cu toate acestea, consultarea a arătat, de asemenea, că pot fi aduse îmbunătățiri. În special, este nevoie de instrumente mai clare, mai simple, mai proporționale și mai eficiente pentru a asigura că normele prevăzute sunt aplicate mai ușor și, implicit, pentru a promova furnizarea mai eficientă a SIEG de înaltă calitate, în beneficiul persoanelor care locuiesc în UE.

4.2. Principiile-cheie ale reformei

Pentru a realiza aceste obiective, Comisia ia în considerare posibilitatea ca reforma viitoare să se bazeze pe două principii-cheie:

- *clarificarea*: dacă este posibil, Comisia evaluează posibilitatea de a oferi clarificări suplimentare cu privire la o serie de concepte-cheie relevante pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul SIEG, inclusiv în ceea ce privește domeniul de aplicare al acestor norme și condițiile de aprobare de către Comisie a ajutoarelor pentru SIEG¹⁸;
- *abordarea diversificată și proporțională*: Comisia explorează, de asemenea, modalitățile de a oferi răspunsuri mai diversificate și mai proporționale pentru diversele tipuri de SIEG. Comisia are drept obiectiv condiționarea nivelului de control al ajutoarelor de stat de natura și domeniul de aplicare al serviciilor oferite. Un element al strategiei ar putea fi simplificarea aplicării normelor pentru anumite tipuri de servicii publice pe scara restrânsă, de natură locală și cu impact limitat asupra schimburilor comerciale dintre statele membre, precum și pentru anumite tipuri de servicii sociale. În același timp, Comisia ar putea ține seama mai mult de considerentele legate de eficiență și concurență în analizarea serviciilor comerciale pe scară largă care au o dimensiune europeană clară¹⁹.

Prin urmare, obiectivul reformei va fi asigurarea unui cadru juridic clar, simplu și eficient pentru a ajuta autoritățile naționale, regionale și locale să asigure mai ușor conformitatea și pentru a promova furnizarea eficientă a SIEG, stimulând o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Reforma va fi pe deplin conformă cu obiectivul general al controlului exercitat de UE asupra ajutoarelor de stat, care constă în asigurarea faptului că statele membre pun în aplicare numai ajutoarele de stat care contribuie la realizarea unor obiective de interes comun, sunt concepute în mod corespunzător, sunt proporționale și nu denaturează concurența și comerțul între statele membre.

4.2.1. Clarificarea

Serviciile Comisiei au încercat în diverse moduri să clarifice normele privind ajutoarele de stat aplicabile SIEG. Astfel cum s-a menționat anterior, serviciile Comisiei au publicat, în 2007, un document care oferă răspunsuri la întrebări frecvente. În plus, în 2008, serviciile Comisiei au lansat un serviciu interactiv de informare destinat părților interesate care doresc să adreseze în mod direct, online, întrebări relevante privind normele aplicabile SIEG și să obțină un răspuns din partea serviciului responsabil din cadrul Comisiei.

¹⁸ A se vedea secțiunea 4.2 de mai jos.

¹⁹ A se vedea secțiunea 4.3 de mai jos.

Cunoștințele și experiența acumulate prin intermediul serviciului interactiv de informare și al cazurilor analizate de Comisie au fost puse la dispoziție la sfârșitul anului 2010 printr-o actualizare a ghidului cu răspunsurile la întrebări frecvente din 2007.²⁰ Acest ghid actualizat cuprinde peste 100 de întrebări cu privire la numeroase aspecte diferite legate de SIEG. Acesta oferă clarificări suplimentare privind o serie de concepte-cheie relevante pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat aplicabile SIEG, inclusiv în ceea ce privește incidența acestor norme, condițiile de aprobare de către Comisie a ajutorului pentru SIEG și legătura dintre normele privind ajutoarele de stat și cele privind achizițiile publice. Multe întrebări se referă la sectorul serviciilor sociale, deoarece autoritățile publice și furnizorii de servicii din acest sector au semnalat adesea dificultăți în aplicarea normelor relevante ale UE. Părțile interesate nu au avut ocazia de a-și prezenta observațiile cu privire la ghid în cadrul consultării referitoare la reforma pachetului.

Cu toate acestea, procesul de consultare a subliniat faptul că incertitudinile și neînțelegerile, în special în ceea ce privește conceptele-cheie care stau la baza normelor privind ajutoarele de stat aplicabile SIEG, s-ar putea număra printre cauzele unei aplicări câteodată incorecte a acestor norme. Eforturile de sporire a clarității depășesc dispozițiile pachetului și se referă totodată și la natura activității și la stabilirea faptului că măsura intră sau nu în domeniul de aplicare al articolului 107 din TFUE. Printre aspectele în cazul cărora părțile interesate au solicitat să se aducă mai multe clarificări și Comisia ia în considerare oferirea de orientări suplimentare se numără:

- distincția dintre activități economice și neeconomice în temeiul normelor privind ajutoarele de stat și clasificarea anumitor entități în categoria întreprinderilor;
- limitele impuse statelor membre în temeiul normelor privind ajutoarele de stat referitor la definirea unei activități economice drept SIEG;
- condițiile în care compensația pentru anumite SIEG furnizate la nivel local afectează comerțul între statele membre, încadrându-se astfel în domeniul de aplicare al normelor privind ajutoarele de stat;
- cerințele pe care trebuie să le respecte autoritățile publice, în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, atunci când încredințează unei întreprinderi furnizarea unui SIEG;
- condițiile în care compensația pentru SIEG nu implică un ajutor de stat deoarece procedura de ofertare selectează furnizorul a cărui ofertă implică cele mai mici costuri pentru comunitate sau deoarece prețul facturat este conform cu cel al unei întreprinderi eficiente și „bine gestionate”;
- modalitățile de sporire a convergenței între normele privind aplicarea ajutoarelor de stat și cele privind achizițiile publice și
- interacțiunea între normele prevăzute în pachet și alte norme sectoriale privind SIEG.

Unele dintre aspectele menționate provin direct din legislația primară a UE, astfel cum a fost interpretată de Curtea de Justiție (a se vedea, de exemplu, distincția între activitățile economice și neeconomice). Rolul Comisiei în acest caz se limitează la oferirea de clarificări

²⁰ SEC(2010) 1545 final din 7 decembrie 2010.

cu privire la modul în care înțelege și aplică dispozițiile tratatelor. În cadrul acestor limite, Comisia va evalua necesitatea de a oferi clarificări suplimentare cu privire la conceptele-cheie legate de normele privind ajutoarele de stat aplicabile SIEG, în vederea facilitării aplicării corecte a acestor norme.

În plus, Comisia va purta discuții cu statele membre cu privire la modalitățile de a oferi clarificări practice suplimentare pe teren, în beneficiul actorilor și al părților interesate la nivel local.

4.2.2. Abordarea diversificată și proporțională

Actualul pachet se aplică într-un mod mai mult sau mai puțin uniform unei game foarte largi de sectoare economice și de actori. În contextul reformei viitoare, Comisia intenționează să opereze o distincție mai clară între diferitele tipuri de servicii, în funcție de măsura în care ajutoarele de stat acordate în aceste sectoare economice prezintă riscuri semnificative de denaturare a concurenței pe piața internă.

4.2.2.1. Simplificare

Multe servicii publice organizate de comunitățile locale sunt servicii pe scară relativ restrânsă, care au astfel cu impact minor asupra comerțului între statele membre. De asemenea, anumite tipuri de servicii sociale prezintă o serie de particularități în ceea ce privește structura de finanțare și obiectivele acestora. Prin urmare, una dintre modalitățile de adoptare a unei abordări mai diversificate ar consta în simplificarea aplicării normelor privind ajutoarele de stat în cazul acestor tipuri de servicii. În general, Comisia va încerca să asigure caracterul proporțional al sarcinii administrative suportate de autoritățile publice în cauză în raport cu impactul măsurii asupra concurenței pe piața internă. În acest context, Comisia va analiza în ce condiții și circumstanțe anumite ajutoare pot fi considerate *de minimis*²¹, pentru ce tipuri de servicii și în ce condiții este nevoie de notificări individuale ale ajutoarelor de stat și dacă pragurile care determină aplicarea actualei Decizii privind SIEG ar trebui modificate.

4.2.2.2. Eficiența serviciilor comerciale pe scară largă cărora li s-au încredințat obligații de serviciu public

În timp ce este hotărâtă să faciliteze aplicarea pachetului dacă acest lucru este justificat, Comisia va încerca, de asemenea, să asigure servicii publice de înaltă calitate și o alocare eficientă a resurselor de stat, evitând astfel în cel mai eficient mod posibil denaturarea concurenței pe piața internă, care este unui din obiectivele-cheie ale reformei pachetului.

Comisia consideră că riscul de denaturare a concurenței pe piața internă este deosebit de ridicat în sectoarele caracterizate de o activitate comercială de mare amploare, cu o dimensiune europeană clară, în care operatorilor le-ar putea fi încredințate obligații de serviciu public. În unele sectoare relevante, cum ar fi transporturile, telecomunicațiile, aprovizionarea cu energie electrică și poșta, acest risc este abordat și de normele sectoriale²².

²¹ Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 Decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor *de minimis*, Jurnalul Oficial L 379, 28.12.2006.

²² Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului, JO L 315, 3.12.2007, p. 1; Regulamentul (CE) nr. 1008/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 septembrie 2008 privind normele comune pentru operarea serviciilor aeriene în Comunitate, JO L 293, 31.10.2008, p. 3;

Aceste norme sectoriale se aplică fie în locul Deciziei privind SIEG și al Cadrului privind SIEG care au un caracter general (de exemplu, pentru transporturi), fie în coroborarea cu acestea (de exemplu, pentru poștă).

În temeiul dispozițiilor actualului pachet, compensația acordată pentru furnizarea SIEG poate acoperi costurile suportate de furnizor și o marjă rezonabilă de profit²³. Cu toate acestea, pachetul actual nu ia în considerare modul în care costurile suportate de furnizorul SIEG sunt comparabile cu cele ale unei întreprinderi bine gestionate. Prin urmare, unele costuri pentru care furnizorii beneficiază de compensații acordate de statele membre pot fi generate de niveluri scăzute de eficiență. O astfel de situație tinde să denatureze funcționarea piețelor și poate, în ultimă instanță, să aducă atingere calității și furnizării eficiente a serviciului. În plus, această situație nu este conformă cu obiectivul general al politicii publice de eficiență a cheltuielilor publice și de alocare corectă a resurselor.

Prin urmare, în contextul revizuirii actuale, Comisia ia în considerare în ce măsură ar trebui să țină mai mult seama atât de eficiență, cât și de calitate atunci când decide să aprobe măsurile de ajutor de stat legate de SIEG. Acest lucru ar putea include, de asemenea, măsurile destinate asigurării unei transparențe corespunzătoare în ceea ce privește cheltuielile publice pentru SIEG sau identificării și definirii obligațiilor de SIEG (respectând în același timp marja de apreciere importantă a statelor membre în această privință), precum și măsurile menite să țină seama de eficiență pe toată perioada în care este încredințată obligația de furnizare a unui SIEG.

5. ETAPELE URMĂTOARE

În prezent, consultarea Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European, Comitetului Regiunilor și statelor membre, precum și a părților interesate cu privire la proiectele pentru noua Decizie privind SIEG și noul Cadru privind SIEG este prevăzută a avea loc până în iulie 2011.

Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 de modificare a Directivei 97/67/CE cu privire la realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității, JO L 52, 27.2.2008, p. 3; Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciile universale și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații.

²³

A se vedea articolul 5 din Decizia privind SIEG și secțiunea 2.4 din Cadru privind SIEG.

ANEXĂ – Instrumentele juridice aplicabile SIEG pe sectoare

	Cadrul din 2005	Decizia din 2005	Comunicări referitoare la ajutoarele de stat sectoriale care conțin dispoziții privind SIEG	Legislație sectorială relevantă care conține dispoziții privind SIEG
Transport terestru	Nu se aplică deoarece temeiul juridic este articolul 93 din TFUE	Nu se aplică deoarece temeiul juridic este articolul 93 din TFUE	Liniile directoare privind întreprinderile feroviare ²⁴	Regulamentul privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători ²⁵
Transport aerian	Nu se aplică	Se aplică ²⁶	Orientările privind transportul aerian ²⁷ Ajutoare de stat în sectorul aviației ²⁸	Regulamentul privind operarea serviciilor aeriene ²⁹ Directiva privind serviciile de handling la sol ³⁰
Transport maritim	Nu se aplică	Se aplică ³¹	Comunicarea privind societățile de administrare a navelor ³² Comunicarea privind	Regulamentul privind cabotajul ³⁵

²⁴ Comunicarea C(2008) 184 a Comisiei, Liniile directoare comunitare privind ajutoarele de stat acordate întreprinderilor feroviare, JO C 184, 22.7.2008, p. 13-31.

²⁵ Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători, JO L 315, 3.12.2007, p 1-13. Acest regulament autorizează și scutește de cerința notificării compensațiile acordate în conformitate cu o serie de condiții, printre care se numără, în general, obligativitatea procedurii de ofertare.

²⁶ Furnizorii de SIEG din acest sector pot beneficia de exceptare dacă ajung fie la pragurile generale (cifră de afaceri de 100 de milioane EUR, compensație de 30 de milioane EUR), fie la pragurile specifice bazate pe numărul de călători.

²⁷ Comunicarea Comisiei din 9 decembrie 2005, Orientări comunitare privind finanțarea aeroporturilor și ajutorul la înființare pentru companiile aeriene cu plecare de pe aeroporturi regionale, JO C 312, 9.12.2005, p. 1.

²⁸ Aplicarea articolelor 92 și 93 din Tratatul CE și a articolului 61 din Tratatul privind SEE ajutoarelor de stat din sectorul aviației, JO C 350, 10.12.1994, p. 5-20.

²⁹ Regulamentul (CE) nr. 1008/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 septembrie 2008 privind normele comune pentru operarea serviciilor aeriene în Comunitate, JO L 293, 31.10.2008, p. 3-18.

³⁰ Directiva 96/67/CE a Consiliului din 15 octombrie 1996 privind accesul la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Comunității, JO L 272, 25.10.1996, p. 36.

³¹ Furnizorii de SIEG din acest sector pot beneficia de exceptare dacă ajung fie la pragurile generale (cifră de afaceri de 100 de milioane EUR și compensație de 30 de milioane EUR), fie la pragurile specifice bazate pe numărul de călători.

³² Comunicarea Comisiei de stabilire a unor orientări privind ajutoarele de stat pentru societățile de administrare a navelor, JO C 132, 11.6.2009, p. 6.

			autostrăzile maritime ³³ Comunicarea privind transportul maritim ³⁴	
Radiodifuziune	Nu se aplică, dar principiile comunicării sectoriale ³⁶ sunt similare	Se aplică în măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din decizie ³⁷	Comunicarea privind serviciile publice de radiodifuziune ³⁸	
Telecomunicații, inclusiv bandă largă	Se aplică, împreună cu orientările	Se aplică	Orientările privind dezvoltarea rapidă a rețelelor în bandă largă ³⁹	Directiva-cadru ⁴⁰ Directiva privind serviciul universal ⁴¹

³³ Comunicare a Comisiei cu privire la orientările privind ajutoarele de stat complementare finanțării comunitare pentru lansarea autostrăzilor maritime, JO C 317, 12.12.2008, p. 10.

³⁴ Comunicare a Comisiei C(2004) 43, Orientări comunitare privind ajutoarele de stat pentru transportul maritim, JO C 13, 17.1.2004, p. 3.

³⁵ Regulamentul (CEE) nr. 3577/92 al Consiliului din 7 decembrie 1992 de aplicare a principiului liberei circulații a serviciilor la transporturile maritime în interiorul statelor membre (cabotaj maritim), JO L 364, 12.12.1992, p. 7–10.

³⁶ Comunicare a Comisiei cu privire la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat serviciilor publice de radiodifuziune, JO C 257, 27.10.2009, p. 1–14. Această comunicare explică modul în care Comisia aplică principiile de bază conținute în Protocolul nr. 29 privind sistemul de radiodifuziune publică în statele membre, anexat la TUE și la TFUE.

³⁷ Astfel cum este prevăzut la punctul 19 din Comunicarea cu privire la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat serviciilor publice de radiodifuziune, JO C 257, 27.10.2009, p. 4.

³⁸ Comunicare a Comisiei privind aplicarea normelor privind ajutoarele de stat serviciilor publice de radiodifuziune, JO C 257, 27.10.2009, p. 1; Comunicare a Comisiei privind aplicarea normelor privind ajutoarele de stat serviciilor publice de radiodifuziune, JO C 320, 15.11.2001, p. 5.

³⁹ Comunicare a Comisiei, Orientări comunitare pentru aplicarea normelor privind ajutorul de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor în bandă largă, JO C 235, 30.9.2009, p. 7.

⁴⁰ Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, JO L 108, 24.4.2002, p. 33-50.

⁴¹ Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații, JO L 108, 24.4.2002 p. 51-77.

Poștă	Se aplică ⁴²	Se aplică, dar nu este în general relevantă din cauza pragurilor		A 3-a directivă poștală (începând din 2011) ⁴³
Energie	Se aplică	Se aplică		Al treilea pachet privind energia, inclusiv: Directiva privind piața energiei electrice ⁴⁴ Directiva privind piața gazelor naturale ⁴⁵
Sănătate	Se aplică	Se aplică, în cazul spitalelor indiferent de praguri ⁴⁶		
Locuințe sociale	Se aplică	Se aplică indiferent de praguri ⁴⁷		
Îngrijire socială	Se aplică	Se aplică		

⁴² Trebuie precizat că, în temeiul punctului 4 din Cadrul privind SIEG, trebuie respectate norme mai stricte cuprinse în directivele sectoriale (care au intrat în vigoare în 2011).

⁴³ Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 de modificare a Directivei 97/67/CE cu privire la realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității, JO L 52, 27.2.2008, p. 3.

⁴⁴ Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE, JO L 211, 14.8.2009, p. 55.

⁴⁵ Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE, JO L 211, 14.8.2009, p. 94.

⁴⁶ Articolul 2 litera (b) din Decizia privind SIEG.

⁴⁷ Articolul 2 litera (b) din Decizia privind SIEG.